Ügyszám: 922/P/2008-3.

Tisztelt […]!

Ön […]-én kelt levelében beadvánnyal fordult az Adatvédelmi Biztos Irodájához, és a munkahelyén kialakított adatkezelést tartotta a személyes adatok védelméhez való jog oldaláról sérelmesnek. Beadványa szerint, a munkáltató egy „szégyentáblát" helyezett el a munkahelyen, melyen a munkavállalók munkáját minősíti olyan megjegyzésekkel, mint *„Te még rejtett értékünk vagy, de számítunk a munkádra!"*.

A beadványban ismertetett ügyben a következő általános állásfoglalás adható:

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. § (1) bekezdése értelmében személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett személy hozzájárul, vagy ha azt törvény elrendeli.

Az Avtv. 2. § 1. pontja értelmében személyes adat bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. E rendelkezés értelmében a szégyentáblán kihelyezett minősítés személyes adatnak tekintendő.

A hatályos munkaügyi jogszabályok alapján a munkáltató nem bír olyan jellegű felhatalmazással, hogy a szégyentáblát alkalmazza. Ennek következtében a munkáltató a lista jogszerűvé tétele érdekében, a munkáltatótól kérheti meg a szükséges hozzájáruló nyilatkozatot. A munkavállalók jogainak formai tiszteletben tartásánál is kedvezőtlenebb az a gyakorlat, amikor az adatkezelő a munkavállaló hozzájáruló nyilatkozatának a megkérése nélkül, mintegy hatalmi szóval hozza nyilvánosságra az adatokat, mely önmagában jogellenessé minősíti az adatkezelést.

Az Avtv. 2. § 6. pontja értelmében az érintett hozzájáruló nyilatkozatát csak önkéntesen, és csak az adatkezelés részleteire is kiterjedő, megfelelő minőségű tájékoztatás megadása után adhatja meg. A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy a tájékoztatás a legritkább esetben felel meg a vele szemben támasztott követelményeknek, a munkavállaló pedig, ha meg is adja a hozzájárulást, akkor azt jogai ellenére és az önkéntesség teljes hiánya mellett teszi meg.

Az adatvédelemi jognak, a fentieken túl további lényeges követelménye a munkáltató által kialakítani kívánt feketelistás gyakorlatokkal szemben a személyes adatok célhoz kötöttségének az elve. Eszerint személyes adatot kezelni csak előre meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében lehet. Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas, csak a cél magvalósulásához szükséges mértékben és ideig. E rendelkezésből többek között az következik, hogy, hiába is kérné meg a munkáltató a munkavállaló hozzájárulását a személyes adatok feketelistán történő nyilvánosságra hozatalához, figyelembe véve azt, hogy az adatkezelés révén elérni kívánt cél nem felel meg a célhoz kötött adatkezelés elvének, nem tekinthető jogszerűnek.

Az Ön beadványában ismertetett mondat a munkavállalóra vonatkozó véleménynek minősíthető, melyből az Ön beadványa szerint az érintettre vonatkozó következtetés (mint a munkavégzés minősítése), a gyenge munkateljesítmény egyértelműen kiolvasható. Ez a minősítés az ismertetett Avtv. rendelkezés értelmében személyes adata az érintettnek és csak akkor továbbítható harmadik személynek, ha ahhoz az érintett előzetesen hozzájárul. Azonos jogi megítélés alá kell esnie tehát ennek a nem hivatalos minősítésnek a hivatalos formában megtett nyilatkozattal. Nem változat ezen az a szándék sem, hogy a munkáltató ezen az úton keresztül kívánja a munkavállalót aktívabb munkavégzésre ösztönözni, tekintettel arra, hogy az elérni kívánt cél enyhébb eszközökkel – így személyes elbeszélgetés keretében – is megvalósítható.

Lényeges azonban megemlítenem, hogy a megjegyzés – az eljárás egyéb részleteit figyelembe vége – sértheti az emberi méltósághoz való jogot is, mely a személyiségi jogok sérelmét és azon keresztül a polgári jogi felelősség kérdését is felveti, ennek megítéléséhez azonban hatáskörrel nem rendelkezem.

Budapest, 2008. június 25.

Üdvözlettel,

az adatvédelmi biztos jogkörében eljárva:

Dr. Szabó Máté

az állampolgári jogok országgyűlési biztosa